

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Кафедра права, психології та сучасних європейських мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне та комерційне право

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки студентів освітнього ступеня	бакалавр (бакалавр чи магістр)	року набору	2019
галузі знань	29 Міжнародні відносини (шифр і назва галузі знань)		
спеціальності	292 Міжнародні економічні відносини (шифр і найменування спеціальності)		
спеціалізації	Міжнародний бізнес (найменування спеціалізації)		
статус дисципліни	вибіркова (обов'язкова чи вибіркова)		

Харків, 2019 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне та комерційне право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 Міжнародні відносини; спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини; спеціалізації Міжнародний бізнес.

Метою викладання навчальної дисципліни вивчення навчальної дисципліни є цивільні відносини як регулятор суспільних відносин у різних сферах суспільного життя.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Цивільне та комерційне право» є формування основоположних знань з теорії держави та права, основ цивільного права, вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті, навичок роботи з нормативно-правовими актами, правильно застосовувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях навчальних дисциплін «Теорія держави і права», «Господарське право», «Міжнародна торгівля», та інших правових дисциплін та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Міжнародне торгово-економічне право», «Зовнішня політика України».

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим

ЗК 2. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, вміння управляти часом

ЗК 11. Спроможність формалізувати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі взаємоузгодження суспільних, колективних та індивідуальних інтересів

фахових компетентностей:

ФК 8. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ФК 9. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні

ФК 13. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін

ПРН 2. Мислити креативно та критично, володіти навичками самоаналізу, самоменеджменту, самовдосконалення, тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей

ПРН 13. Уміння орієнтуватися у сучасному бізнес-середовищі на основі розуміння та застосовування базових знань основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів при здійсненні господарської діяльності у сфері міжнародного бізнесу

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи теорії цивільного права.

Поняття та ознаки права. Право, його ознаки і місце в системі соціальних норм. Порівняльна характеристика права і моралі. Об'єктивне та суб'єктивне право. Функції права. Поняття, структура, види норми права. Поняття системи права. Форми та джерела права. Система права. Поняття, види та ознаки нормативних актів. Поняття, ознаки, види, склад правовідносин. Юридичні факти. Правомірна та

неправомірна поведінка. Поняття законності та правопорядку. Правопорушення. Юридична відповідальність.

Тема 2. Цивільне право – галузь права України

Цивільні правовідносини. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права та цивільних правовідносин. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права та цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав. Представництво. Довіреність. Поняття та зміст права власності. Форми права власності. Цивільно-правовий захист права власності. Поняття і види цивільних договорів. Спадкове право. Поняття, види і значення строків позовної давності.

Тема 3. Поняття і предмет комерційного права.

Поняття та ознаки господарської діяльності. Види господарської діяльності. Правові відносини, що регулюються комерційним правом. Принципи комерційного права. Система підприємницького права, його основні категорії та інститути. Співвідношення комерційного права з іншими галузями права. Співвідношення публічно-правового та приватноправового регулювання господарських відносин. Джерела комерційного права.

Тема 4. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.

Поняття та основні напрями державного регулювання господарської діяльності в Україні. Мета державного регулювання економіки. Тенденції його посилення. Методи державного регулювання господарювання. Основні засади державного контролю у сфері комерційної діяльності. Законодавство, що регулює відносини у сфері захисту прав споживачів. Державний захист прав споживачів. Загальна характеристика законодавства, що регламентує порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва.

Порядок і особливості державної реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб. Отримання дозволів на початок роботи. Ліцензування певних видів господарської діяльності за видами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					Усь ого	у тому числі				
		Л	СЗ	СРС	ПЗ	ЛЗ		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Основи теорії цивільного права.							46	2	2			42
Тема 2. Цивільне право – галузь права України							42					42
Тема 3. Поняття і предмет комерційного права.							46	2	2			42
Тема 4. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.							46	2	2			42
Усього							180	6	6			168

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

Заочна скорочена	Лекційні заняття					6			
	Семінарські заняття					6			
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					168			
	Усього годин					180			

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах	
		денна форма	заочна форма
Тема 1. Основи теорії цивільного права.	Поняття та ознаки цивільного права.		2
Тема 2. Цивільне право – галузь права України	Фізичні особи та юридичні особи як суб'єкти цивільного права та цивільних правовідносин.		-
Тема 3. Поняття і предмет комерційного права.	Правові відносини, що регулюються комерційним правом		2
Тема 4. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.	Поняття та основні напрями державного регулювання господарської діяльності в Україні		2
Усього			6

5.2. Теми семінарських занять

Тема дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах	
		денна форма	заочна форма
Тема 1. Основи теорії цивільного права.	Функції цивільного права.		2
Тема 2. Цивільне право – галузь права України	Поняття та зміст права власності.		-
Тема 3. Поняття і предмет комерційного права.	Співвідношення комерційного права з іншими галузями права.		2
Тема 4. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.	Порядок і особливості державної реєстрації юридичних осіб.		2
Усього			6

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до семінарських занять, дискусій, доповідей, тестування
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, запитання для самоконтролю, вирішення задач.

Питання, які пропонуються для самостійного вивчення і опрацювання теоретичних основ курсу:

1. Основні принципи господарювання.
2. Обмеження впливу державних органів на здійснення підприємницької діяльності.
3. Принципи цивільного права. Предмет цивільного права.
4. Цивільне законодавство України: поняття та структура.
5. Цивільні правовідносини: поняття, види, елементи.
6. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків.
7. Види юридичних осіб
8. Організаційно-правові форми юридичних осіб.
9. Порядок створення юридичних осіб. Державна реєстрація.
10. Способи індивідуалізації юридичних осіб (найменування, місцезнаходження)
11. Цивільна право – дієздатність юридичних осіб
12. Поняття та зміст права власності.
13. Право власності, його форми та види
14. Здійснення права власності.
15. Право приватної власності.
16. Право державної власності.
17. Право комунальної власності.
18. Набуття права власності за договором.
19. Співвідношення понять комерційне, господарське, підприємницьке право.
20. Організаційно-правові форми комерційної діяльності.
21. Порядок створення.
22. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності.
23. Управління діяльністю юридичної особи.
24. Правове регулювання відносин власності в комерційному обороті.
25. Майно та майнові права суб'єктів підприємництва.
26. Цінні папери, порядок їх випуску та обігу.
27. Правове регулювання біржової діяльності.
28. Правове регулювання інвестицій та інвестиційної діяльності.
29. Правове регулювання приватизації державного майна.
30. Право промислової власності.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуальної роботи (проекту).

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)					Підсумковий контроль	Сума
Усього	у тому числі за темами					
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4		
60	10	10	20	20	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)				Підсумковий контроль	Сума
усього	у тому числі за видами активності				
	вид 1	вид 2			
60	20	40		40	100

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання питань відповідно до тем курсу
2. Написання контрольної роботи

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів заочної форми навчання: оцінювання роботи на семінарських заняттях, виконання аудиторної контрольної роботи;

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання програми дисципліни «Цивільне та комерційне право» (відпрацювання всіх семінарських

занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 35 балів

Підсумковий контроль:

- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

10.1. Основна література

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (тлумачення від 15.05.2014)// Верховна Рада України, 1996// Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України: Верховна Рада України; Закон від 16.01.2003р. №435-IV (редакція станом на 30.09.2015) // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Сімейний кодекс України: Верховна Рада України; Закон від 10.01.2002 № 2947-III (редакція станом на 26.09.2015) // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
4. Кодекс законів про працю України: Верховна Рада УРСР; Закон від 10.12.1971 № 322-VIII (редакція від 06.12.2015) //Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page>
5. Кримінальний кодекс України: Верховна Рада; Закон від 05.04.2001 № 2341-III (редакція станом на 03.12.2015) // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

10.2. Допоміжна література

1. Беяневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) / О.А. Беяневич. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 592 с.
2. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. – 2-ге вид., змін, і допов. / О.М. Вінник. - к.: Прав, єдність, 2008. – 766 с.
3. Господарський кодекс України: наук.-практ. коментар / О. І. Харитонова (ред.). – Х.: Одиссей, 2012. — 831 с.

4. Кондратьєв В.О. Господарське законодавство: навч. посіб. [для слухачів екон. спеціальностей] / В.О. Кондратьєв; за ред. С.В. Дрожжиної. – К.: Ліра-К, 2016. – 468 с.
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2015.
6. Підприємницьке право : практикум / Л. В. Ніколаєва, О. В. Старцев, П.М. Пальчук, О.О. Бакалінська. – К.: Істина, 2012. – 200 с.
7. Підприємницьке право: підручник / за ред. О.В. Старцева. – К.: Істина, 2011. – 864 с.
8. Правове регулювання підприємницької діяльності у сфері торгівлі: зб. норм.-прав. актів / О.І. Дорошенко (упоряд.). – Д.: Дніпрокнига, 2008. – 1056 с.
9. Харитонов Є. О. Цивільне право : посіб. для підгот. до іспиту / Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва, Ю. Ю. Акіменко. – Вид. 3-ге, перероб. і допов. – Х.: Одиссей, 2013. – Ч. 2. – 256 с.
10. Харитонов Є. О. Цивільне право України / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. В. Старцев. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – К.: Істина, 2011. – 808 с.
11. Цивільне право : підручник : у 2 т. / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – Х.: Право, 2014 – Т. 2. – 816 с.
12. Цивільне право України (традиції та новації) : монографія / [С. В. Ківалов ; за заг. ред. Є. О. Харитонova, Т. С. Ківалової, О. І. Харитонovoї]; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад". – О.: Фенікс, 2010. – 700 с.
13. Цивільне право України. Особлива частина / за ред.: О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова, Р. А. Майданик. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
14. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред.: В. Г. Фази́коша, С. Б. Булеци. – К.: Знання, 2013. – 752 с.
15. Щербіна В.С. Господарське право : підручник. - 4-те вид., переробл. і допов. / В.С. Щербіна. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 640 с.
16. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]: офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: reyestr.court.gov.ua. – Станом на 01.12.2017. – Назва з екрану.
17. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>. – Станом на 01.01.2018. – Назва з екрану.
18. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>. – Станом на 01.01.2018. – Назва з екрану.
19. «Ліга», система інформаційно-правового забезпечення. – Режим доступу : www.liga.net Станом на 01.12.2017. – Назва з екрану.

